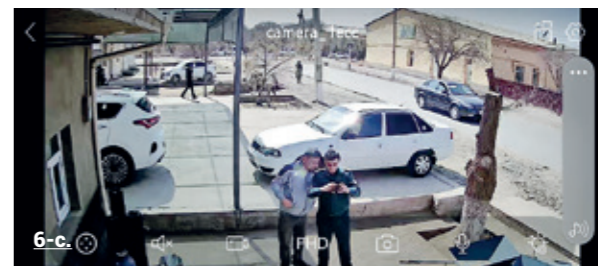

Маҳсулотларни бир ерга жамлаб, экспорт билан шуғулланувчи кооперация ташкил этиш керак, деган фикрдаман. Мутасаддилар таклифимизга эътибор қаратишса, яна қўшимча иш ўринлари яратиларди.

Маҳаллада 102 та махсус камера ўрнатилган. Уларнинг барчаси телефонимга ва планшетга интеграция қилинган. Қаерда бўлсам, худудни тўлиқ назоратга олиб, ҳуқуқбузарликни тезкор аниқлай оляпман.

2024 йил
1 июнь,
шанба

Маҳалла

№29
(2167)

ЎЗБЕКИСТОН МАҲАЛЛАЛАРИ УЮШМАСИНИНГ ИЖТИМОЙ-СИЁСIIЙ, МАЪНАВИЙ-МАЪРИФИЙ ГАЗЕТАСИ

WWW.UZMAHALLA.UZ

БУГУНГИ СОНДА:

Чоршанба — маҳаллада ҳуқуқий тарғибот куни

Олис маҳаллаларда ойига камида икки мартаба сайёр давлат хизматлари кўрсатилади. “Маҳалла еттилиги”га қонунчилик ҳужжатларининг моҳияти ва аҳамиятини оддий ва халқчил тилда етказиш, “Online-mahalla” платформасига киритилган аҳолининг муаммоларини ҳал этиб боришда кўмак берилди.

2-с.

Ижтимоий дафтардан ишбилармонликка...

Қам таъминланган, эҳтиёжманд оилаларнинг ижтимоий-маиший аҳволи ўрганилди. Шунга кўра, амалий ёрдамга муҳтож оилалар аниқланмоқда. Натижада кеча эҳтиёжмандлар рўйхатида турган оилалар бугун тадбиркор, хунарманд, камида ўзини ўзи банд қилганлар сафига қўшилмоқда.

4-с.

Фарзандингиз тақдирига нега дахлдор эмассиз?

Ўқийман, ўрганаман, деган болага етарли шароит яратиш берилса, натижадорлик икки хисса ортади. Шу маънода келажагимизнинг бевосита бунёдкорлари бўлган ёшларни илму маърифатли қилиб вояга етказиш барчамизнинг бирламчи вазифаларимиздан саналади.

7-с.

Синовларда синмаган сабр

Донишманд халқимизнинг яна бир накли бор: “Қайнонали келин — қарқара келин, қайнонаси келин — масхара келин”. Аслида, катталарнинг дуосида ҳикмат бор. Уларнинг менга бўлган меҳри, хурмати, эътиборини оқлаган ҳолда, ўз олдимга катта мақсадлар қўйганман. Насиб этса, бу хунармандлик йўналишларимни янада кенгайтириб, қизларимизга беминнат ўргатаман.

8-с.

Бизни ижтимоий тармоқларда кузатиш!

@mahalla_raislari
@mahalladosh_1
@mahalladosh

Газетанинг телеграмдаги «uzmahallalabot»га ўтиш учун QR-кодни сканерланг!

КУН НАФАСИ

“Маҳаллада “еттилик” ҳамфикр ва ҳамжиҳат бўлса, ишсизлик, жиноят бўлмайди”

Президент Шавкат Мирзиёев 31 май кунни Бухоро вилоятига келди

Давлатимиз раҳбари Қорақўл туманидаги “Қорақўл” маҳалласи худудидида бунёд этилаётган “Янги Ўзбекистон” массивини бориб кўрди.

Худудда илгари бунчалик кенг кўламли қурилиш бўлмаган эди. Давлатимиз раҳбарининг 2021 йил 13 августдаги қарорига мувофиқ, “Қорақўл” эркин иқтисодий зонаси ташкил этилганидан кейин sanoat жадал суръатга кирди. Ундаги заводларда келгусида минглаб одамлар иш билан таъминланади. Қолаверса, юртимизнинг бошқа худудларидан ҳам мутахассислар

келиб ишлади. Уларга қулайлик, оилаларига муносиб турмуш шароити яратиш мақсадида мазкур иқтисодий зона яқинида янги массив бунёд этилмоқда.

Лойиҳа икки босқичли бўлиб, 1 минг 380 хонадонли 71 та кўп қаватли уй, таълим ва тиббиёт муассасалари, маҳалла маркази ҳамда хизмат кўрсатиш объектлари қурилиши кўзда тутилган.

Хозирда биринчи босқичда 12 та кўп қаватли уй, мактаб, болалар боғчаси, поликлиника фойдаланишга топширилган.

Президентимиз шу ерда маҳалла вакиллари билан

суҳбатлашди.

— Маҳаллада “еттилик” ҳамфикр ва ҳамжиҳат бўлса, ишсизлик, жиноят бўлмайди. Бунинг учун уларда етарли ваколат бор. Мутасадди ташкилотларни жалб этиб, одамларнинг даромад топишига ёрдам бериш керак. Мактабда таълим сифатидан хабардор бўлиш, битирувчиларни олий таълимга, даромадли хунарларга йўналтириш зарур, — деди давлатимиз раҳбари.

Атрофни, йўл бўйларини ободонлаштириш бўйича кўрсатмалар берилди. Келгусида худудда истироҳат боғи ва сузиш ҳавзалари ташкил этилади. Бўш майдонларга дарахтлар экилиб, хиёбонга айлантирилади.

МОҲИЯТ

“Еттилик” фаолиятига маҳалла раиси баҳо беради

Вазирлар Маҳкамасининг 2024 йил 18 мартда “Маҳалла еттилиги” фаолиятини самарали ташкил этиш ҳамда ҳоким ёрдамчиси, ёшлар етакчиси, хотин-қизлар фаоли, профилактика инспектори, ижтимоий ҳодим ва солик инспектори фаолиятини энг муҳим самарадорлик кўрсаткичлари (KPI) бўйича баҳолашда маҳалла раисининг широк кўламли таъминлаш чора-тадбирларини тўғрисидаги қарорини имзолади.

Хукумат қарори билан Президентнинг 2023 йил 21 декабрдаги “Маҳалла институтининг жамиятдаги ролини тубдан ошириш ва унинг аҳоли муаммоларини ҳал этишда биринчи бўлин сифатида ишлашни таъминлашга қаратилган чора-тадбирлар тўғрисида”ги фармонида белгиланган норма ижроси таъминланади.

Яъни «маҳалла еттилиги»нинг фаолияти асосий самарадорлик кўрсаткичлари (KPI) бўйича алоҳида баҳоланади, KPI кўрсаткичлари “еттилик” аъзоларининг иш бевурачлари билан келишилади. Маҳалла раислари ходимлар фаолиятини баҳолашда 20 фоиз балл бериш ҳуқуқига эга бўлади. “Маҳалла еттилиги” аъзоларининг иш ҳақини асосий иш жойидан бериш тартиби сақлаб қолинган ҳолда, KPI асосида баҳолаш натижаларидан келиб чиқиб, улар моддий рағбатлантирилиб борилади. “Маҳалла еттилиги” фаолияти тегишли индикаторлар бўйича баҳоланади.

Давоми 2-саҳифада.

ИШЧИ ГУРУҲ

Саволга жавоб, муаммога ечим, албатта, топилади

Ўзбекистон маҳаллалари уюшмаси масъулларидан иборат Республика ишчи гуруҳларининг худудлардаги ўрганишлари давом этмоқда

Ўзбекистон маҳаллалари уюшмаси раиси Қахрамон Куронбоев бошчилигидаги Республика ишчи гуруҳи Сурхондарё вилоятида ўрганишлар олиб борди. Жараёнда масъуллар Музработ туманидаги “Мустақиллик” ва “Оби ҳаёт” маҳаллаларида бўлишди. У ерда аҳолининг турмуш шароити, “маҳалла еттилиги” амалга ошираётган ишлар

ва “Сайхунобод тажрибаси” асосида аҳолининг томорқадан фойдаланиш маданияти ўрганилди. Ижобий ишлар жуда кўп, шу билан бирга, камчиликлар йўқ эмас. Ишчи гуруҳи ечимини кутаётган масалалар бўйича масъуллар билан келишиб, қисқа муддатли чора-тадбирларни белгилаб олди.

Давоми 2-саҳифада.

ЯНГИ НОРМА

МАҲАЛЛАНИ ТУЗИШ ВА БЎЛИШ ТАРТИБИ ЎЗГАРДИ

Маҳаллаларни тузиш, бирлаштириш, бўлиш ва тугатиш, шунингдек, уларнинг чегараларини белгилаш ва ўзгартириш ваколати фуқаролар йиғинлари илтимоси бўйича Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар Кенгашига ўтказилади.

КЕЛГУСИ СОНДА ҲЎҚИНГ!

Мўйноқдаги кемалар қабристонда электрон мусиқа, санъат ва илм-фанни бирлаштирган «Стихия» фестивали бўлиб ўтади.

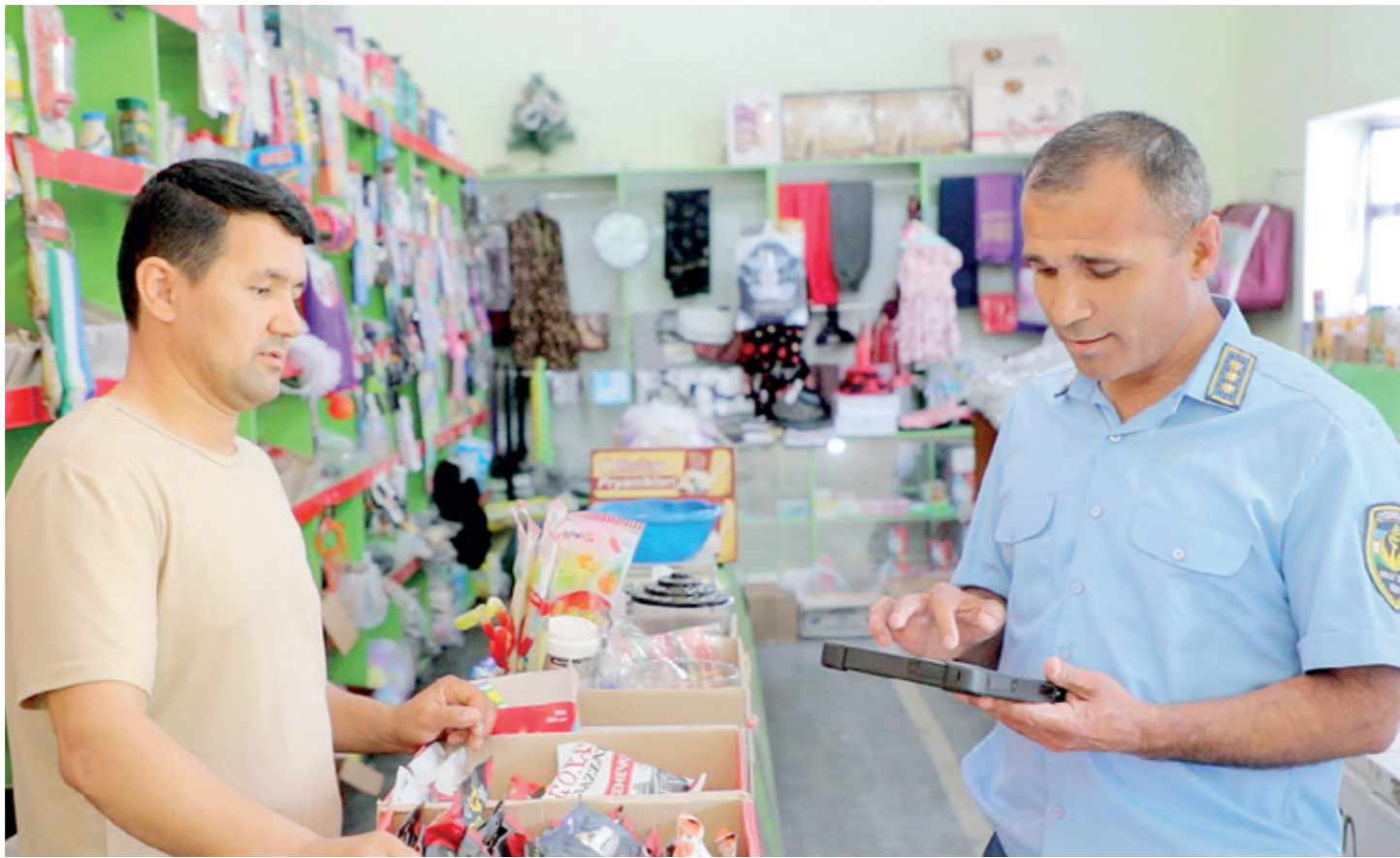

Самарқанд шаҳридаги "Мўъжиза" амфитеатрида "БАХОДИР ЯЛАНГ'ЎШ" тарихий-бадий фильмининг тақдироти ўтказилди.

Ўзбекистонда 2024 йилнинг январь-апрель ойларида ФХДЭ органларида 63,9 мингта НИКОХ ҚОЛАТЛАРИ қайд этилган.

СОЛИҚЧИ – КЎМАКЧИ

Уй-жой ва ер билан боғлиқ муаммолар бор

2024 йил апрель ойида "Маҳаллаларда солиқ органлари фаолияти" ахборот тизимида баҳолаш натижаларига кўра, Сурхондарё вилоятидаги 724 та маҳаллага бириктирилган 266 нафар солиқ инспекторининг самарадорлик кўрсаткичи 94,3 баллини ташкил этиб, республикада энг юқори натижага эришди.

Зариф ХУРСАНОВ, Олтинсой туманидаги "Нурафшон", "Жобу" ва "Чеп" маҳаллалари солиқ инспектори.

Албатта, бунга ўз-ўзидан эришилмади. Аввало, давлатимиз раҳбари ташаббуси билан ташкил этилган "маҳалла еттилиги" сабаб бўлди. Мен ҳам ўзимга бириктирилган учта маҳаллада "маҳаллабай" ишлаш тизими асосида бўш турган объектларни хатловдан ўтказиб, мулкдорларга мазкур объектлардан самарали фойдаланиш, тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйиш юзасидан тавсиялар бердим. Натижада икки нафар фуқаро тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйиб, янги иш ўрни яратди. 13 та ҳўжалик юриштўвчи субъектда олиб борилган тушунтириш ишлари натижа-сида 19 нафар норасмий ишчи фаолияти легаллаштирилди. Ноконуний тарзда тадбиркорлик фаолияти билан шуғу-ланаётган 9 нафар фуқаро белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказилди.

Аҳоли ўртасида "маҳалла еттилиги" ҳамкорлигида олиб борилган тарғибот-тушунтириш ишлари давомида 153 нафар фуқаро ўзини ўзи банд қилди. Имти-ёзли кредит олган кўплаб фуқаролар новвойичлик, дераза ромларини ясаш,

тикувчилик, уй шароитида иссиқхона маҳсулотларини етиштириш каби фао-лият турлари билан шуғулланиб, доимий даромад манбаига эга бўлди. Айни пайтда "Нурафшон", "Жобу" ва "Чеп" маҳаллалар-да 85 та тадбиркор, 805 нафар ўзини ўзи банд қилган шахс, 50 та фермер ҳўжалиги ҳамда 23 та деҳқон ҳўжалиги бор.

Шу билан бирга, аҳоли ўртасида уй-жой ва ер масалалари билан боғлиқ муаммолар бор. Айрим фуқароларнинг турар-жой ва ерлари Кадастр агентлиги маълумотлар базасига киритилмаган бўлса, баъзи фуқароларнинг турар жой-лари вафот этган яқин қариндошларининг номида. Бундан ташқари, аҳоли томонидан ноконуний эгалланган ерлар бор. Яъни, кадастр ҳужжатида ер май-дони 10 сотих деб кўрсатилган бўлса, улар эгаллаган ҳудуд 20 сотих ёки ундан ҳам кўпроқ. Олиб борилган тушунтириш ишлари натижасида жорий йилнинг ўтган даври мобайнида 12 нафар фуқаронинг уй-жойлари белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказилди.

Яширин иқтисодиётга қарши курашиш мақсадида манзилли тарғибот тадбирлари ўтказилиб, тадбиркорларга харид чекини бериш, товар айланмаси ҳамда ишчи-ходимлар сонини яширмаслик кераклиги тушунтирилмоқда. Мана шундай тадбир-

лар давомида 66 та товар айланмасини яшириб кўрсатган АОС тўловчилардан қайта ҳисобот олинишига эришилди. Натижада бюджетга 10,5 миллион сўм қўшимча маблағ йўналтирилди.

Аҳоли билан ўтказилаётган учрашув-ларда ҳам, манзилли тарғибот тадбирлар давомида ҳам солиқларнинг давлат ва жамият равнақидаги аҳамияти, маҳаллий бюджетга йўналтирилган қисми ҳисо-бидан айнан ўз маҳаллаларида амалга оширилаётган амалий ишлар тўғрисида маълумот бериб бораёلمиз. Чунки фуқаро-лар нима учун солиқ тўлаётганини ва йиғилган солиқлар нималарга сарфла-нишини билса солиқ мажбуриятларини ўз вақтида бажаришга ҳаракат қилади. Солиқ саводхонлигининг ортиси эса солиқлар йиғилувчанлигининг ошишига хизмат қилади.

Р.С: Зариф Хурсанов вилоятдаги 724 та маҳаллага бириктирилган 266 та солиқ инспектори орасида энг юқори натижа – 96,8 баллини қайд этиб, Солиқ қўмитаси раисининг ташаккурномаси ва эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Имтиёзлар рейтинг даражасидан келиб чиқиб белгиланади

ЭШИТДИНГИЗМИ?

Президентнинг 2024 йил 24 майдаги "Тадбиркорлик субъектларига субсидиялар, имтиёзлар ва преференцияларни тақдим этиш тартибларини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори билан солиқ ва боғжона имтиёзлари, субсидиялар ва преференция(имтиёз)ларни юридик шахсларнинг рейтинг даражасидан келиб чиққан ҳолда тақдим этиш тартиби тасдиқланди.

Бунда:

Рейтинги ўрта ва юқори бўлган тадбиркорлар-га имтиёзлар амалдагисига нисбатан қуйидаги миқдорларда тақдим этилади:

юқори тоифага – 80-100 фоиз

– "AAA" – 100 фоиз;

– "AA" – 90 фоиз;

– "A" – 80 фоиз;

ўрта тоифага – 50-70 фоиз

– "BBB" – 70 фоиз;

– "BB" – 60 фоиз;

– "B" – 50 фоиз.

Ушбу миқдорлар аввал берилган имтиёзларга нисбатан татбиқ этилмайди.

Маълумот учун, бугунги кунда 76 минг кор-хонанинг рейтинг даражаси "B" ва ундан юқори. 2023 йилда 25,1 мингта корхонага 15 трлн. сўм солиқ имтиёзи берилган.

Шунингдек, имтиёзлар фаолият бошлаганига 6 ой бўлмаган тадбиркорларга ҳам берилади.

Президентнинг 2022 йил 30 декабрдаги "Рес-публика ҳудудларини тоифаларга ажратиш ва тад-биркорликни қўллаб-қувватлашнинг табақалашти-рилган тизимини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги фармонида кўра, 4 ва 5-тоифадаги туманларда фаолият юритаётган тадбиркорларга имтиёзлар, уларнинг рейтинг даражасидан қатъи назар амалдаги миқдорларда тақдим этилади.

Бугунги кунда 4 ва 5-тоифадаги 60 та туманда жами 105,7 мингта корхона фаолият юритаётган бўлиб, 8,8 мингтасининг рейтингини "B" ва ундан юқори.

Тадбиркорларнинг рейтинг даражаси:

– **пайсаганда,** имтиёзлар бериш 3 ой давоми-да сақлаб қолинади;

– **юқорилаганда,** имтиёзлар кейинги ойдан бошлаб, янгиланган рейтинг даражасига мувофиқ миқдорларда тақдим этилади.

Музаффар НАЗАРОВ, Солиқ қўмитаси бошқарма бошлиғи ўринбосари.

СОЛИҚ ҚўЛЛАНМАСИ

МЕНДА САВОЛ БОР..

Якка тартибдаги тадбиркор бўлмоқчимисиз?

Юридик шахс ташкил қилмасдан шунчаки рўйхатдан ўтиб якка тартибдаги тадбиркор (ЯТТ) сифатида тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш мумкин. Бунинг учун қуйидаги икки усулдан бирини танлаш лозим.

Биринчиси, Давлат хизматлари маркази-га мурожаат қилиш орқали бўлса, **иккинчиси,** тадбиркорлик субъектини давлат рўйхатидан ўтказиш учун new.birdarcha.uz сайти орқали ариза бериш мумкин.

Давлат хизмат-лари марказига шахсан келиб ариза берилса, тўлов БХМнинг 1 баравари, ин-тернет орқали ариза берил-ганда БХМнинг 0,9 бараварини ташкил этади.

Агар Давлат хизматлари марказига шах-сан келиб ариза берилса, БХМнинг 1 бара-вари миқдориди (340 000 сўм) давлат божи тўланади. Интернет орқали ариза берилган-да тўлов БХМнинг 0,9 бараварини ташкил этади (306 000 сўм).

Шундан сўнг, ЯТТга рўйхатдан ўтганлик тўғрисида гувоҳнома берилади.

Товар (хизмат)лар реализацияси 100 млн. сўмдан ошмаган ЯТТлар давлат рўйха-тидан ўтказилаётганда даромад солиғини тўлашнинг қуйидаги режимларидан бирини танлаш ҳуқуқига эга:

– жами йиллик даромадлар тўғрисидаги декларация асосида;

– қатъий белгиланган миқдорда.

Қатъий белгиланган миқдорлардаги да-ромад солиғи давлат рўйхатидан ўтган ойдан кейинги ойдан бошлаб, ҳар ойда 15-санадан кечиктирмай тўланади.

ЯТТнинг товар (хизмат)лар реализация-сидан олинган даромади календарь йилида – 100 млн. сўмдан ошса, АОС тўлашга;

– 1 млрд. сўмдан ошса, ҚҚС ва фойда со-лиғини тўлашга ўтади.

ЯТТ ижтимоий солиқ ҳам тўлайди:

– ўзи учун ойига камида БХМнинг 1 бара-вари – 340 000 сўм;

– савдо мажмуалари ва бозорларда фаоли-ят юритувчи ЯТТларнинг ёлланма ходимлари учун ойига БХМнинг 0,5 баравари – 170 000 сўм;

– фаолиятнинг бошқа соҳаларида ёллан-ма ходим учун йилга БХМнинг 1 баравари – 340 000 сўм.

ЯТТлар 5 нафаргача ходим ёллаш ҳуқуқ-ига эга.

Маълумот учун, Ўзбекистонда 1 май хо-латига, 274 мингдан ортиқ якка тартибдаги тадбиркор фаолият юритмоқда.

Исматулло СЕВИНЧОВ, Солиқ қўмитаси бош инспектори.

Ижтимоий солиқ ҳисобланиши қандай тўхтатилади?

– Якка тартибдаги тадбиркор сифатида фаолиятини тўхтатсам ҳам нима сабабдан менга ижтимоий солиқ ҳисобланапти?

Гулчирай НОСИРОВА, Қашқадарё вилояти.

Абдуқохор МАҲМУДОВ, Солиқ қўмитаси бўлим бошлиғи:

– Якка тартибдаги тадбиркор рўйхатдан ўтказувчи орган (Давлат хизматлари марказлари) орқали тадбиркорлик фаолиятини тўхтатиб турган бўлса, солиқ органи кейинги иш кундан кечиктирмай бу ҳақда ах-борот олади ва ЯТТнинг ўзига ижти-моий солиқ ҳисоблашни тўхтатади.

Агар фаолиятини тўхтатаётган ЯТТнинг ёлланган ходимлари бўлса, ҳар бир ходими учун ҳисобга олиш карточкаларини ўзи ҳисобда турган солиқ органига тақдим этиши лозим. Бунинг учун ходим билан тузилган

меҳнат шартномасини бекор қилиши ва 1 иш кунидан кечиктирмасдан давлат солиқ хизмати органига ха-барнома юбориши лозим.

Давлат солиқ хизмати органи хабарнома қабул қилинган куннинг ўзида ходимни ҳисобга қўйиш кар-точкасини бекор қилади. Ушбу кар-точкалар ЯТТнинг ходимларига ижти-моий солиқни ҳисоблашни тўхтатиб туриш учун асос бўлади.

Агар фаолиятини тўхтатиб турган ЯТТ ҳар бир ходими учун ҳисобга олиш карточкасини солиқ органига топширмаса, улар учун ижтимоий солиқ ҳисобланиши тўхтатилмайди.

